

ת"פ 35779/02/14 - מדינת ישראל נגד פרדי הרשקוביץ

בתי המשפט

בית משפט השלום קריית גת

ת"פ 35779-02-14
17 נובמבר 2014

בפני: כב' השופטת נגה שמואלי-מאייר

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

פרדי הרשקוביץ ת.ז. 034908376

הנאשם

נוכחים:

ב"כ המאשימה מתמחה ערן צמיר ועו"ד רחלי חג'ג'

הנאשם ובא כוחו עו"ד סיון דואני

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

כללי:

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן בעבירת גניבה בידי עובד בניגוד לסעיף 391 לחוק העונשין, תשל"ז- בכך, שבמהלך חמשת החודשים עובר לחודש אוקטובר 2012, גנב במספר הזדמנויות, במסגרת עבודתו במפעל "אלבטק", סלילי נחושת בשווי של 10,000 ₪ בכך שנטרל את מערכת האזעקה במקום ונטל את הסלילים ממדפי המפעל.

עוד על פי הנתען, ביום 27/10/2012 בסמוך לשעה 08:00 נתפס הנאשם בכף עת יצא ברכבו משטח המפעל כאשר בתא המטען ברכבו נמצאו ארבעה סלילי נחושת ושקית עם שאריות סלילים השייכים למפעל.

בנוסף נטען, כי הרכוש שנתפס הוחזר למפעל.

א. טענות הצדדים:

2. המאשימה עתרה להטיל על הנאשם עונש של צו שירות לתועלת הציבור, צו מבחן, התחייבות, מאסר מותנה ופיצוי למנכ"ל החברה, תוך שטענה כי מתחם הענישה הראוי בעבירות גניבה בידי עובד בנסיבות דומות למקרה דנן נע בין מאסר קצר שיכול וירוצה בעבודות שירות לבין 24 חודשי מאסר בפועל.

עמוד 1

3. הסניגורית טענה כי מתחם הענישה הראוי אינו דומה לזה שהציגה המאשימה, אלא נע בין מאסר מותנה לבין מספר חודשי מאסר אשר יכול וירוצו בעבודות שירות במקרים חמורים יותר.

הסניגורית הפנתה לנסיבותיו האישיות של הנאשם, להעדר עבר פלילי, להודאתו במיוחס לו לחיסכון בזמן שיפוטי ולהמלצתו החיובית של שירות המבחן, וטענה כי יש מקום לבכר בעניינו של הנאשם את שיקולי השיקום - להימנע מהרשעתו, להעמידו במבחן ולהטיל עליו צו שירות לתועלת הציבור.

4. הנאשם הביע חרטה על מעשיו, והתחייב כי הם לא יישנו.

כל צד הגיש פסיקה התומכת בעמדתו.

ב. תסקירי שירות המבחן:

5. מתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של הנאשם ביום 28/10/2014 עולה, כי הנאשם בן 36; נעדר עבר פלילי; עובד ברשת "ACE" כיועץ צבע לחברת "נירלט"; מתגורר עם רעייתו באשדוד.

שירות המבחן מפרט מקורותיו של הנאשם, אשר מפאת צנעת הפרט לא ארחיב לבד מלציין, כי הנאשם סיים 12 שנות לימוד; במסגרת שירותו הצבאי שירת שלוש שנים כנהג; הערכת מפקדיו בצבא הייתה כי הוא אחראי, חרוץ, יסודי ובעל כושר עבודה בצוות; משרת באופן פעיל במערך המילואים; בתום שירותו הצבאי עבד כמאבטח בחברות שמירה שונות; בשנת 2006 עבר קורס מאמני כדורסל במכון וינגייט; במהלך השנים מאמן כדורסל בשעות אחר הצהריים קבוצת ילדים ונוער במסגרת "אליצור אשדוד".

6. בכל הנוגע לעבירה נושאת האישום, הנאשם לקח אחריות מלאה לחלקו בביצועה. הנאשם הסביר את הרקע לעבירה בתקופה בה היה נתון בחובות כספיים ובלחצים חיצוניים ופנימיים ובתחושת תסכול שחש בעבודתו כמאבטח עקב תנאי השכר הנמוכים, מבלי יכולת לשפר את תנאיו. לדבריו, התקשה לעמוד בפיתוי הכספי ולהציב גבולות להתנהגותו, תוך שהדגיש את חריגות המעשה לאופיו ולאורחותיו וביטא בושה וחרטה על מעשיו.

7. שרות המבחן התרשם, כי הנאשם מנהל אורח חיים נורמטיבי בדרך כלל, איננו אחוז בדפוסי חשיבה והתנהגות עבריינים, מתקשה במימוש יכולותיו בתחום התעסוקתי, תוך שניכר פער בין הפוטנציאל והכישורים שלו לבין סביבת העבודה אשר איננה מותאמת ליכולותיו.

שרות המבחן העריך, כי ברקע לביצוע העבירה, קיים אצל הנאשם בין היתר, ליקוי במערכת הערכית והמוסרית והצורך בפיצוי עצמי על רקע תקופה ממושכת בה חש החמצה, העדר מימוש עצמי, העדר משמעות במקום העבודה ותחושת תסכול מתמשכת בשל תנאי העסקה ירודים.

שירות המבחן העריך עוד, כי להליך המשפטי אפקט מרתיע ומציב גבולות עבורו.

8. להערכת השירות, מן הנאשם נשקפת רמת מסוכנות נמוכה להישנות התנהגות פורצת חוק. להערכתו זו הגיע השירות תוך שלקח בחשבון בין היתר את השיקולים הבאים: העדר עבר פלילי; אורח החיים היציב והנורמטיבי אותו מנהל הנאשם

עמוד 2

בדרך כלל; יכולתו ליטול אחריות על מעשיו ולבטא תחושות בושה וחרטה על מעשיו, תפיסותיו הפרו-חברתיות; הרצון אותו מבטא לבדוק דפוסים מכשילים בהתנהגותו ולהבין המניעים הרגשיים אשר עמדו ברקע לביצוע העבירה; המוטיבציה שהביע לקחת חלק בהליך טיפולי קבוצתי לעוברי חוק מתחום הרכוש והמרמה במסגרת שרות המבחן, המהווים גורמי סיכוי לשיקום.

9. בסופו של יום המליץ שירות המבחן על הימנעות מהרשעתו של הנאשם והשתת עונש של עבודות לתועלת הציבור בהיקף של 80 שעות, צו מבחן למשך שנה ופיצוי.

להמלצתו זו הגיע השירות על מנת למנוע פגיעה תעסוקתית ולימודית עתידית, היה ובעתיד יחליט הנאשם לפתח עצמו בתחום אימון כדור-הסל, עיסוק באמצעותו חש סיפוק והעלאת ערכו העצמי.

ג. דין והכרעה:

10. בסימן א'1 לפרק ו' לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: החוק) אשר הוסף לחוק במסגרת תיקון מס' 113 נקבע עקרון ההלימה כעקרון המנחה בענישה, היינו ניתן משקל בכורה לשיקולי גמול, ונקבע כי בראש ובראשונה על העונש להלום את חומרת העבירה בנסיבותיה ואת מידת אשמו של הנאשם.

11. בקביעת מתחם העונש ההולם בהתאם לעקרון ההלימה יש להתחשב בערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת, ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

ג.1. הערכים החברתיים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם :

12. העבירה אותה ביצע הנאשם הינה עבירת רכוש חמורה, שהעונש המקסימלי לצידה עומד על 7 שנות מאסר. הערכים המוגנים הנפגעים כתוצאה מביצוע העבירה הינם, ההגנה על קניין המעביד וכפועל יוצא מכך על סדר חברתי תקין ושמירה על יחסי האמון בין עובד ומעביד, המהווה אבן יסוד בחברתנו.

ראו לעניין זה : דנ"פ 2334/09 פרי נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים המשפטיים):

"האיסור על גניבה הוא מן האיסורים הבסיסיים שהדין הפלילי מטיל על האדם עוד מימים ימימה. איסור זה מקורו בהגנה על זכות הקניין, המוחזקת כזכות חוקתית של הפרט. ההגנה על רכוש הפרט חיונית לקיומו של סדר חברתי תקין, והיא הניצבת בליבה של עבירת הגניבה."

ראו גם: רע"פ 407/09 יאיר נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים המשפטיים):

" בעבירות בהן הורשעה המבקשת נודעת חשיבות רבה לביסוס הרתעה, באשר הן קלות באופן יחסי לביצוע, עקב ניצול יחסי האמון עליהן מושתתת מערכת היחסים בין עובד למעבידו. כמו כן, עבירות אלו פוגעות לא רק במעביד המסוים שנפל קורבן לגניבה בידי עובדו, אלא ביחסי עובד-מעביד בכלל."

וכן ראו: ע"פ 6350/93 מדינת ישראל נ ג דין (פורסם במאגרים המשפטיים):

" בעבירות אלה נוספת לפגיעה בזכות ההחזקה של בעל הנכס, גם הפרה של חובת המהימנות שחב הגנב, מכוח מעמדו לבעליו".

מעבר לנזק הכלכלי הנגרם כתוצאה מעבירת הגניבה, עבירת הגניבה ממעביד מתבצעת תוך ניצול האמון שנותן המעביד בעובדו והיא מסיבה נזק כבד ופוגעת במרקם העדין של יחסים הכרחיים אלו. יחסי עובד - מעביד הינם יחסים מיוחדים הדורשים אמון רב, כך שעבירת הגניבה ממעביד פוגעת הן בקניינו של המעביד ובאינטרס הכלכלי שלו - כאשר שליחת יד לרכושו של המעסיק מתבצעת בקלות בעוד הדרך לגלותה איננה פשוטה כלל ועיקר - והן ביחסי האמון המיוחדים הנדרשים בין עובד למעבידו, המובילה להפרת אמונו של מי שהפקיד בידי העובד רכוש בעל ערך, מתוך אמון כי יעשה בו שימוש לצורכי העבודה בלבד. למעשים אלו נילוה תו מיוחד של מעילה באמון, הפוגעת שבעתיים מפגיעתו של זר וכפועל יוצא מכך פוגעת פגיעה קשה בסדר החברתי התקין.

בתי המשפט שבו והדגישו את חומרת העבירה של גניבה בידי עובד, הפגיעה הגלומה בה ואת הצורך למגרה באמצעות ענישה מחמירה:

ראו לעניין זה: ע"פ 1341/02 **מזרחי נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים המשפטיים):

" בעבירות שעניינן שליחת יד בכספים שהופקדו בידי הנאשם, תוך ניצול אמון המפקידים - אשר קל לבצען וקשה לגלות את העברין - המטרות בעלות המשקל המכריע הן ההרתעה וההוקעה. הגשמת מטרות אלה, מחייבת, ככלל, להטיל עונש מאסר משמעותי בסוג עבירות זה".

ג.2. מידת הפגיעה בערך המוגן:

13. כידוע, עבירות הרכוש מעצם טיבן מחולקות לדרגות חומרה שונות, המאובחנות זו מזו במידת ביצוען באורח שיטתי, או בהיקף ניכר, או תוך התארגנות של מספר עבריינים, או תוך שימוש באמצעים מיוחדים ומתוחכמים. בהקשר זה, לא ניתן להקל ראש במידת הפגיעה בערכים המוגנים בנסיבות המקרה שכן, הנאשם ביצע את המיחוס לו במספר הזדמנויות שונות, תוך שהוא מנצל את מעמדו ומשתמש בתחכום יחסי על מנת לחמוס את רכוש מעבידו. זאת ועוד, אין בידי לקבל את טענת הסנגורית לפיה, רוב הציוד שנגנב הינו שאריות של סלילי נחושת שכן, עניין זה לא הוכח בפניי וההתייחסות לשאריות הסלילים הגנובים מעוגנת בסעיף 4 לעובדות כתב האישום בלבד.

14. במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה לפי ס' 40 ט (א) (1)-(5) יש לתת את הדעת לשיקולים

הבאים: חלקו של הנאשם בביצוע העבירה היה מרכזי ובלעדי תוך ניצול לרעה של מעמדו ומידת האמון שניתנה בו על ידי מעסיקו. לנוכח טיב העבירה, העובדה כי הנאשם ביצע את המיחוס לו במספר הזדמנויות שונות במהלך חמישה חודשים, תוך שנטל סלילי נחושת ששווים נאמד ב 10,000 ₪ מהמדפים במפעל לאחר שדאג לנטרל את מערכת האזעקה במקום - ניתן להניח כי קדם לכך תכנון מוקדם.

כפי העולה מעובדות כתב האישום חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה היה גבוה ואין כל ראייה לכך שאחר השפיע עליו לבצע את העבירה. בהקשר זה אף לקחתי בחשבון את הנזק הישיר והעקיף שנגרם ושעלול היה להיגרם מביצוע העבירה, בעובדה שהנאשם יכול היה להבין את אשר הוא עושה, את הפסול שבמעשיו או את משמעות מעשיו וכי היה ביכולתו להימנע מהמעשים עת לא נפגעה מידת השליטה שלו בהם.

בהקשר זה לא התעלמתי מהרקע לביצוע המעשה כפי שנפרש על ידי הנאשם בפני שירות המבחן והוא - מצבו הכלכלי

הקשה של הנאשם באותה עת, ואולם ברי כי אין בכך בשום אופן כדי להצדיק את מעשיו.

ג.3. מדיניות הענישה הנוהגת:

15. בכל הנוגע למדיניות הענישה הנוהגת, סקירת הפסיקה מלמדת כי ישנה קשת רחבה תלויה נסיבות בגינן נעברות עבירות גניבה בידי עובד. ברי כי בעבירות אלה קיימות דרגות חומרה שונות, כאשר העונש המוטל על הנאשם במקרים השונים הינו תלוי חומרת מעשיו, נסיבות המקרה ונסיבותיו האישיות של הנאשם. הענישה בעבירות אלה היא מגוונת ונעה בין מאסרים מותנים לבין מספר חודשי מאסר בפועל כאשר כל מקרה נבחן לגופו, בשים לב בין היתר לחומרת העבירה, נסיבותיה, תוצאותיה והישנותה.

פירוט פסיקה רלוונטית

ברע"פ 2709/10 **אבו עייש נ' מדינת ישראל** (13.4.2010) (פורסם במאגרים המשפטיים), נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בעבירה של גניבה בידי עובד בכך, שבמסגרת עבודתו כרוקח בקופת חולים כללית גנב בהזדמנות אחת, תרופות ומכרן לאחר בתמורה לסכום של 3,704 ₪ ובהזדמנות שנייה, גנב 50 תרופות בשווי של כ-4666 ₪ והעבירן לבן משפחתו כדי שזה ימכור התרופות לאחרים. בית המשפט הותיר העונש שהושת על הנאשם בבית משפט השלום שכלל - **5 חודשי עבודות שרות, מאסר מותנה וקנס** - על כנו.

ברע"פ 3153/10 **שבתשוילי נ' מדינת ישראל** (29.4.2010) (פורסם במאגרים המשפטיים), נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בעבירה של גניבה בידי עובד בכך, שבמסגרת עבודתו כמלטש במפעל תכשיטים גנב בשלוש הזדמנויות שונות תכשיטי זהב בסכום כולל של כ-2,000 דולר. על הנאשם הוטלו - **8 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס כספי**.

בת"פ (שלום כפר סבא) 2180/01 **מדינת ישראל נ' רגימוב וגומייב** (30.12.2001), הורשעו הנאשמות בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, קבלת דבר במרמה וגניבה בידי עובד בכך, שבמהלך עבודתן כקופאיות בחנות נטלו מוצרים שונים מהחנות תוך שרכשו המוצרים באמצעות מסירת מספרי כרטיסי אשראי שהותירו לקוחות על גבי שוברי עסקאות בכרטיס אשראי. בית המשפט השית על הנאשמות - **מאסר מותנה ו 100 שעות של"צ**.

בת"פ (שלום נתניה) 2504/07 **מדינת ישראל נ' שלוש** (4.6.2009), הורשע הנאשם, מועסק בחברת הובלות, בעבירה של גניבה בידי עובד, בכך שגנב ממעבידו סך של כ-10,000 ₪. על הנאשם הוטלו - **6 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות ומאסרים מותנים**.

בת"פ (שלום נצרת) 12693-12-08 **מדינת ישראל נ' דהן** (26.5.2010), הורשע הנאשם בעבירת גניבה בידי עובד, בכך שבמסגרת עבודתו כמוכר בשניצלייה, גנב מהקופה סך של כ-1,000 ₪. על הנאשם, חייל בשירות סדיר שפעל מתוך מצוקה כלכלית, הוטלו - **מאסר מותנה, קנס כספי וצו מבחן**.

בת"פ 1153/09 (שלום אילת) 1153/09 **מדינת ישראל נ' בקר** (14.9.2011), הורשע הנאשם בעבירות של גניבה בידי

עובד וקבלת דבר במרמה במסגרת הסדר סגור לעניין העונש והושתו עליו - **מאסר מותנה, צו מבחן ו 200 שעות של"צ.**

בת"פ (שלום תל אביב) 31945-01-10 **מדינת ישראל נ' גבר** (8.9.2011), הורשעה הנאשמת בעבירה של גניבה בידי עובד בכך, שבעת שעבדה כעובדת ניקיון ברשת "סופר פארם" גנבה ממעבידה סכום של 4,300 ₪. על הנאשמת, אם חד הורית בעלת עבר פלילי לא מכביד שפעלה מתוך מצוקה כלכלית, הוטלו - **מאסרים מותנים, צו מבחן והתחייבות.**

בת"פ (שלום קריות) 48383-07-10 **מדינת ישראל נ' ממן** (15.11.2010), הורשע הנאשם בעבירות של גניבה בידי עובד וזיוף מסמך בנסיבות מחמירות בכך, שמתוקף תפקידו כאחראי מחסן גנב מהחברה בה עבד ציוד ומכר אותו תמורת 38,000 ₪ אותם שלשל לכיסו. בית המשפט מתחשב בכך שהנאשם הגיע להסדר פשרה עם החברה במסגרת תביעה אזרחית, תוך שפיצה אותה בסכום של 180,000 ₪ וגזר עליו - **מאסר מותנה וקנס בסך של 7,000 ₪.**

בת"פ (שלום ירושלים) 23813-09-10 **מדינת ישראל נ' גובראן** (16.1.2012), הורשע הנאשם בעבירות של גניבה בידי עובד והונאה בכרטיס חיוב בנסיבות מחמירות בכך, שבעודו מועסק כמנהל סניף "מקדונלד'ס", גנב סך של 48,780 ₪. על הנאשם, נעדר עבר פלילי, הוטלו - **צו של"צ בהיקף של 300 שעות, מאסר מותנה, קנס, ופיצוי.** בית המשפט מנמק החלטתו בעובדה שהנאשם החזיר את רוב הסכום שגנב ובעובדה כי חלפו כשלוש שנים מאז ביצוע העבירה.

בת"פ (שלום באר שבע) 28674-05-11 **מדינת ישראל נ' אלקרינאוי** (13.5.2012), הורשע הנאשם, פקיד ותיק לבנק הדואר, במסגרת הסדר טיעון בגניבה בידי עובד בכך, שגנב סך של 73,000 ₪. עם גילוי העבירה, השיב הנאשם לבנק הדואר סכום של 80,000 ₪. על הנאשם, נעדר עבר פלילי שפעל מתוך מצוקה כלכלית, הוטלו - **4 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה וצו מבחן.**

בת"פ (שלום ירושלים) 14856-06-11 **מדינת ישראל נ' אבו זעיתר** (10.11.2013), הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בעבירה של גניבה בידי עובד, בכך, שבמסגרת עבודתו בתחנת דלק סייע לאחר לגנוב מכספת התחנה סכום של 100,000 ₪. על הנאשם הוטלו - **4 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה, קנס ופיצוי כספי.**

בת"פ (שלום נתניה) 4965-02-12 **מדינת ישראל נ' שושן** (6.2.2013), הורשע הנאשם על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של גניבה בידי עובד, בכך, שבמסגרת עבודתו כמחסנאי במרכול גנב מוצרים בשווי של כ- 20,000 ₪. על הנאשם, צעיר ללא עבר פלילי שפעל על רקע חובות הימורים, הוטלו - **6 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה ופיצוי למעסיק בסך של 20,000 ₪.**

בת"פ (שלום קרית גת) 57719-11-12 **מדינת ישראל נ' דויטאשילי**, (3.9.2013), הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בעבירה של גניבה בידי עובד בכך, שבמסגרת עבודתו כמחסנאי בקיבוץ, גנב ארגזי בשר אותם מכר תמורת סך של 12,000 ₪. על הנאשם הוטלו - **4 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה, קנס, פיצוי והתחייבות.**

בת"פ (שלום אילת) 15014-03-13 **מדינת ישראל נ' נחמני** (7.10.2014), הורשע הנאשם עובד בתחנת דלק בעבירה של גניבה בידי עובד, בכך שגנב ממעבידו סך כולל של כ- 7,000 ₪ והוטלו עליו - **מאסר בפועל למשך 6 חודשים, מאסר מותנה, קנס, התחייבות ופיצוי.**

בת"פ (שלום קרית גת) 25461-12-13 **מדינת ישראל נ' עמר** (25.6.2014), הורשע נאשם נהג בחברת הובלות בעבירת גניבה ממעביד בכך, שגנב ממעבידו במשך תקופה של כ- 8 חודשים מוצרים שונים ששווים הוערך ב 3,800 ₪ ונדון במסגרת הסדר טיעון ל - **מאסר מותנה, קנס והתחייבות.**

בת"פ (שלום קרית גת) 55996-02-12 **מדינת ישראל נ' יולזרי** (6.3.2014), הורשע נאשם מחסנאי בחברה העוסקת ביבוא ובשיווק בעבירת גניבה ממעביד בכך, שגנב ממעבידו מוצרי חשמל שונים ונדון ל - **מאסר מותנה, קנס, התחייבות ופיצוי.**

לאור כל האמור לעיל, בהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה ממעשי הנאשם, מידת הפגיעה בהם, בנסיבות ביצוע המעשה ולאחר שבחנתי את מדיניות הענישה הנוהגת, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם נע בין עבודות לתועלת הציבור ומאסר מותנה לבין מאסר בפועל בן 8 חודשים.

16. צודקת הסנגורית בטענתה, כי עיון בפסיקה מלמד, שישנם תיקי גניבה בידי עובד בהם הוטלו על ידי הערכאות השונות עונשים החורגים ממתחם הענישה שהוצג, ובהם עבודות שירות לתועלת הציבור, אף ללא הרשעה, וזאת במקרים ייחודיים, או בשל נסיבות אישיות יוצאות דופן.

יחד עם זאת הפסיקה שהגישה הסנגורית איננה דומה למקרה שלפנינו .

ראש וראשית מדובר בפסיקה שניתנה טרם כניסת תיקון 113 לחוק העונשין לתוקף. שנית, ולגופו של עניין:

בת"פ (שלום רחובות) 1054/03 **מדינת ישראל נ' גמליאל** (1.4.2004), מדובר בנאשמת אשר בהיותה מנהלת חשבונות בחברה, העבירה לאחותה שיק של החברה על סך 10,000 ₪ אשר חזר ולא נפרע. בית המשפט נמנע מהרשעתה בעבירה של ניסיון לגניבה בדי עובד, תוך שנימק את החלטתו בנסיבותיה האישיות הייחודיות של הנאשמת, וברקע לביצוע העבירה שהינו, החשש הממשי לחייה ולחיי ילדיה, בשל איומי נושים, שהתדפקו על דלתה בסמוך למועד ביצוע העבירה, בשל חובות הימורים שהותיר לה בעלה עד כדי כך שהועברה למעון לנשים מוכות.

בת"פ (שלום ירושלים) 1913/07 **מדינת ישראל נ' אלמקייס** (2.2.2010), בית המשפט נמנע מהרשעתו של הנאשם בעבירה של גניבה בידי עובד לאור נסיבותיו הייחודיות של הנאשם ונסיבותיו החריגות של המקרה וביניהן: היותו של הנאשם בן 21 בעת ביצוע העבירה; העובדה כי העבירה בוצעה על ידי הנאשם מיד לאחר שחרורו הצבאי ועקב היקלעות למצוקה כלכלית; מסכת חייו הקשה של הנאשם, ובכלל זה עזיבת אביו את הבית בהיותו בן 10; העובדה כי הנאשם פיצה את המעסיק עוד טרם החקירה והגשת כתב האישום נגדו בסך של 2,500 ₪ ובסך של 5,000 ₪ נוספים אותו הפקיד הנאשם לטובת המעסיק בקופת בית המשפט; ויתורו של הנאשם על משכורתו האחרונה; ופרק הזמן של 4 שנים שחלף מיום ביצוע העבירה ועד למועד מתן גזר הדין.

בת"פ (שלום קרית גת) 666/07 **מדינת ישראל נ' טל** (22.7.2009), מדובר בנאשם, עובד בתחנת דלק אשר קשר

קשר עם נאשם 2 וגנב ממעבידו סך של כ 4,000 ₪ וכרטיסי דלק והעבירם לנאשם 2 לאחר שזה "נופף" לעברו סכין, והושת עליו - צו מבחן למשך שנה ללא הרשעה.

בית המשפט נמנע מהרשעתו של הנאשם תוך שנימק החלטתו בנסיבותיו הייחודיות של הנאשם וביניהן: גילו הצעיר; העובדה כי הרשעה עלולה הייתה לפגוע פגיעה ממשית וקונקרטיית בשירותו הצבאי הקרבי; ובעיקר לאור עקרון אחידות הענישה והעובדה כי הרשעתו של הנאשם 2 בוטלה על ידי בית המשפט המחוזי.

בת"פ (שלום תל אביב) 7210/08 מדינת ישראל נ' שרעבי (8.11.2009), בית המשפט נמנע מהרשעתו של הנאשם שהועסק בחנות וגנב ממנה רכוש והשית עליו - צו מבחן ו 150 שעות של"צ. בית המשפט מנמק החלטתו בנסיבותיו הייחודיות של הנאשם, ובכלל זה בעובדה כי חלקה של העבירה בוצע על ידי הנאשם בהיותו קטין וחלקה האחר בוצע על ידי הנאשם עת היה על סף הקטינות; בעובדה שהנאשם פיצה המעביד בסך של 12,000 ₪ טרם מועד גזר הדין ובכך למעשה הנזק שב על כנו.

בת"פ (שלום נצרת) 2805/06 מדינת ישראל נ' סרלקר (8/3/2009), בית המשפט נמנע מהרשעתו של הנאשם שהועסק כמחסנאי בחברה וגנב ממנה פרטי נחושת בסך 3,000 ₪ והשית עליו - צו מבחן ו 350 שעות של"צ. בית המשפט מנמק החלטתו בנסיבותיו הייחודיות של הנאשם ובכך שהרשעה עלולה הייתה לפגוע פגיעה חמורה בשיקומו של הנאשם ולפגוע באופן מוחשי וקונקרטי במשלח ידו כנהג משאית הפועל גם בשירות הצבא.

בת"פ (שלום ירושלים) 5663/08 מדינת ישראל נ' סרחן (31.10.2011), בית המשפט הורה על ביטול הרשעתו של הנאשם שהועסק כמנהל בקופת חולים וגנב מהקופה סכום של 85,000 ₪. בית המשפט מנמק את החלטתו בכך שהנאשם השיב לקופה את סכום הכסף שגנב באופן המהווה סילוק חובו הסופי, ומתוך החשש הממשי כי הרשעה תפגע בהמשך השתלבותו במקום עבודתו.

בת"פ (שלום ירושלים) 1756/09 מדינת ישראל נ' חלפה (15.7.2012), בית המשפט נמנע מהרשעתו של הנאשם שהועסק בחברת "סופרסל" וגנב ממנה בקבוקי שתייה חריפה, קופסאות שוקולד, חטיפי שוקולד וקופסאות קפה והשית עליו - צו מבחן ו 180 שעות של"צ. בית המשפט מנמק החלטתו בנסיבותיו המיוחדות של הנאשם ובעובדה כי הרשעה תפגע פגיעה מוחשית וקונקרטיית במשלח ידו כמאבטח ברכבת ישראל, תפקיד אותו מילא הנאשם בארבע השנים טרם מועד מתן גזר הדין.

בת"פ (שלום דימונה) 47524-11-10 מדינת ישראל נ' בורנסקו (22.3.2012), מדובר בנאשם שגנב ממעבידו מתכות שחלקן בגדר פסולת בשווי כולל של 3,200 ₪ והושת עליו - 600 שעות של"צ ופיצוי למעביד בסך של 3,200 ₪. בית המשפט נמנע מהרשעתו של הנאשם בשל שווי הגניבה הנמוך יחסית; מאמצי השיקום שעשה; העובדה כי הרשעה עלולה הייתה לפגוע פגיעה מוחשית וקונקרטיית במשלח ידו כממונה על הבטיחות בעבודה מטעם משרד התמ"ת; השיהוי הרב בהגשת כתב האישום והעובדה כי גזר הדין ניתן כחמש שנים לאחר האירועים נושאי האישום.

ברי כי אין דין מקרים אלה כדין המקרה שלפניי.

17. חריגה ממתחם ענישה זה לקולא אפשרית בשל שיקולי שיקום, ולחומרא בשל שיקולי הגנה על שלום הציבור בעתיד. האם בעניינו של הנאשם יש מקום לחריגה מגבולות מתחם הענישה:

הרשעה- הכלל

18. על פי ההלכה הפסוקה (אשר לא שונתה בעקבות תיקון 113 לחוק העונשין), משהוכח ביצועה של עבירה יש להרשיע את הנאשם, וסיום ההליך המשפטי ללא הרשעה ייעשה רק במקרים חריגים, בהם היחס שבין חומרת העבירה לבין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה, אינו סביר.

ברע"פ 11476/04 **מדינת ישראל נ' חברת השקעות דיסקונט בע"מ**, (פורסם במאגרים המשפטיים), הדגיש בית המשפט העליון כי:

" ככלל, ביטולה של הרשעה במערך הענישה בפלילים הוא עניין חריג שבחריג, המתאפשר בנסיבות מיוחדות... על פי העיקרון המשפטי הרווח, קיומה של אחריות בפלילים לביצוע עבירות על החוק מחייב הרשעה וענישה כחלק מאכיפת הדין, כנגזר ממטרות הענישה, וכנדרש מיישום עקרון השוויון של הכול בפני החוק. בהתקיים אחריות פלילית, סטייה מחובת הרשעה וענישה היא, על כן, עניין חריג ביותר. ניתן לנקוט בה אך במצבים נדירים שבהם, באיזון שבין הצורך במימוש האינטרס הציבורי באכיפה מלאה של הדין, לבין המשקל הראוי שיש לתת לנסיבות האינדיבידואליות של הנאשם, גובר בביור האינטרס האחרון".

19. זאת ועוד, בפסיקה המנחה בשאלת ביטול ההרשעה נקבע כי ביטול ההרשעה מותנה בהצטבר שני גורמים: האחד, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם והשני, סוג העבירה מאפשר ביטול ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים (לעניין זה ראו: ע"פ 2083/96 **תמר כתב נ' מדינת ישראל** וע"פ 2513/96 **מדינת ישראל נ' ויקטור שמש** (פורסמו במאגרים המשפטיים)).

ברע"פ 2083/96 הנ"ל ציין כבוד השופט לזין כי אי הרשעה תבוא במקום בו בית המשפט ישוכנע כי שיקולי השיקום של הנאשם המסוים שבפניו, גוברים על האינטרס הציבורי הנובע מחומרת העבירה והאפקט הציבורי של ההרשעה.

20. כבוד השופט לזין מונה בפסק הדין את שיקולי השיקום, המנחים בדרך כלל את שרות המבחן להמליץ על עונשים ללא הרשעה ואלה השיקולים:

" א) האם מדובר בעבירה ראשונה או יחידה של הנאשם; (ב) מהי חומרת העבירה והנסיבות שבהן בוצעה; (ג) מעמדו ותפקידו של הנאשם והקשר בין העבירה למעמד ולתפקיד; (ד) מידת הפגיעה של העבירה באחרים; (ה) הנסיבות שהנאשם יעבור עבירות נוספות; (ו) האם ביצוע העבירה על ידי הנאשם משקף דפוס של התנהגות כרונית, או המדובר בהתנהגות מקרית; (ז) יחסו של הנאשם לעבירה, האם הוא נוטל אחריות לביצועה, האם הוא מתחרט עליה; (ח) משמעות ההרשעה על הדימוי העצמי של

הנאשם; ט) השפעת ההרשעה על תחומי פעילותו של הנאשם. שיקולים אלה, בלי שיהיו ממצים, מקובלים עליי, כאחד הגורמים שיש להביאם בחשבון בהחלטה בדבר תוצאות ההרשעה".

21. לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים ועיינתי בתסקיר שרות המבחן אשר הוגש בענייניו של הנאשם, לא שוכנעתי כי מקרה זה נמנה בגדר אותם מקרים חריגים עליהם מדברת הלכת כתב כמצדיקים סטייה מן הכלל לפיו, נאשם שעבר עבירה יורשע בדינו. לא מצאתי כי עניינו של הנאשם נופל לגדר אותם "חריגים שבחריגים" או שמתקיימות בו אותן נסיבות מיוחדות המצדיקות את ביטול הרשעתו. זאת ועוד, לא הוכח בפניי כי הנאשם נמצא במהלכו של הליך שיקום וכי הרשעה תפגע בהליך זה, כל שכן פגיעה חמורה.

22. אכן, כפי העולה מתסקיר שירות המבחן, הנאשם ביטא מוטיבציה לעריכת שינוי בחייו ורצון להשתלב בטיפול קבוצתי לעוברי חוק מתחום הרכוש והמרמה במסגרת שרות המבחן ולהערכת השירות, להליך המשפטי אפקט מרתיע ומציב גבולות עבורו.

יחד עם זאת, אין המדובר במקרה בו המוטיבציה שגילה הנאשם הובילה למהפך משמעותי בחייו. זאת ועוד, לא אוכל להתעלם מהערכת השרות לפיה, ברקע לביצוע העבירה, קיומו של ליקוי במערכת הערכית והמוסרית של הנאשם שבשלה חש צורך לפיצוי עצמי.

23. לא התעלמתי מהמוטיבציה שהביע הנאשם לעבר שיקומו ואולם, כידוע, שיקומו של הנאשם מהווה שיקול נכבד, אולם אינו השיקול היחיד, ואין בו כדי להוביל להתעלמות כליל מחומרת מעשי הנאשם.

יפים לעניין זה דברי כב' השופט ג'ובראן ברע"פ 5066/09 **אוחיון נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים המשפטיים):

" ... איננו יכולים במקרה הנדון להתעלם מחומרת המעשים, נסיבות ביצועם, והאינטרס הציבורי המחייב הכבדת ידינו במקרים מעין אלו... על כן אין בתהליך השיקום, מוצלח ככל שיהיה, כדי לאיין את חומרת המעשים ואת הצורך להעניש את המבקש... איננו יכולים לתת מקום אך ורק לפן השיקומי, כל שניתן לעשות ... הוא להעניק משקל רב יותר לפן השיקומי-טיפולי באיזון האינטרסים".

24. זאת ועוד, העבירה בה הורשע הנאשם בנסיבותיה, והעובדה כי הנאשם ניצל את מקום עבודתו למען בצע כסף, מעל באמון מעסיקו, ביצע העבירה במספר הזדמנויות בסמיכות זמנים ובתחכום יחסי - אינה מאפשרות ביטול ההרשעה מבלי לפגוע בשיקולי אמון הציבור, הגמול וההרתעה.

25. מיותר להכביר מילים על הצורך להחמיר בענישה בעבירות גניבה בידי עובד. אמנם מצאתי להעניק משקל לאמור בתסקיר שירות המבחן אך לא מצאתי לאמץ את המלצתו להימנעות מהרשעה. לא למותר לציין כי המלצת שרות המבחן כשמה היא, המלצה שאיננה מחייבת את בית המשפט אשר אמון על בחינת אינטרסים רחבים מאלה שבוחן שרות המבחן עת מגבש הוא את המלצתו, ולבית המשפט נתונה האפשרות שלא לקבל את ההמלצה במקרה המתאים.

26. יתרה מכך, לא שוכנעתי כי טעמו של שירות המבחן לביטול ההרשעה שעניינו, החשש מפגיעה עתידית במסגרות

התעסוקתיות והלימודיות של הנאשם יש בו ממש. מדברים אלה לא ניתן ללמוד כי קיים חשש לפגיעה קונקרטיית לעיסוקיו של הנאשם ולא ניתן ללמוד כי הנאשם לא יוכל להמשיך בעיסוקו כיועץ צבע או כמאמן כדורסל באם תיוותר הרשעתו על כנה. בהקשר זה, לא שוכנעתי כי ישנם לעת הזו נתונים המצביעים על כך שבעתיד הקרוב יפתח עצמו הנאשם בתחום כדור הסל מעבר לעיסוקו כעת, ובכלל זה לימוד והוראה - כטענת הסנגורית. הנה כי כן, אין בכך לטעמי כדי להוות משקל נגד לאינטרס הציבור.

27. בנסיבות אלה לא מצאתי כאמור, להורות על ביטול הרשעתו של הנאשם אם כי, אני סבורה שיש בשיקול השיקומי כדי להצדיק במקרה זה ענישה ברף התחתון של מתחם העונש ההולם שקבעתי לעיל.

28. בבואי לגזור את עונשו של הנאשם ובהתאם לסעיף 40ג(ב) לחוק, מצאתי להתחשב בהודאת הנאשם; בעובדה שזוהי הסתבכותו הראשונה של הנאשם עם החוק; בנסיבותיו האישיות של הנאשם כפי שפורטו בהרחבה בתסקיר שירות המבחן; בחלוף הזמן מאז ביצוע העבירה; בעובדה כי הרכוש הוחזר למעסיק; בפגיעה של העונש וההרשעה בנאשם ובמשפחתו לרבות בשל גילו;

כן נתתי דעתי לשיקולים של הרתעת היחיד והרתעת הרבים.

29. משכך, אני דנה את הנאשם לעונשים הבאים:

א. מאסר מותנה למשך 6 חודשים, אשר יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום הנאשם יעבור עבירה בה הורשע.

ב. הנאשם יחתום על התחייבות כספית על סך 3,000 ₪ שלא לעבור עבירה בה הורשע וזאת לתקופה של 3 שנים מהיום. אם לא תיחתם ההתחייבות תוך 7 ימים, ייאסר הנאשם ל 10 ימים.

ג. צו שירות של"צ בהיקף של 80 שעות.

הובהרה לנאשם חשיבות שיתוף הפעולה עם שירות המבחן בביצוע עבודות השל"צ ומשמעות היעדר שיתוף הפעולה. הנאשם יבצע העבודות במסגרת הוסטל מרכז יום לנוער, בתפקיד סיוע לרכז הנוער במקום.

ד. הנאשם ישלם פיצוי בסך של 2,000 ₪ למנכ"ל חברת "אלבטק".

מצורף בזאת טופס פרטי ניזוק.

הפיצוי ישולם תוך 90 יום מהיום.

כל תשלום בתיק ייזקף תחילה לטובת הפיצוי.

ה. הנאשם ימצא בפיקוח שרות המבחן למשך שנה מהיום.

עמוד 11

מוסבר לנאשם כי אם לא יעמוד בתנאי הצו, ניתן יהיה להפקיעו, להרשיעו ולגזור דינו לרכיבי ענישה נוספים.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום לבית המשפט המחוזי.

**ניתנה והודעה היום כ"ד חשוון
תשע"ה, 17/11/2014 במעמד
הנוכחים.
נגה שמואלי-מאייר, שופטת**